

Рудик Володимир Миколайович

студент гр. ДСПУАзм-22, ННПУ, ЗУНУ, м. Тернопіль

Науковий керівник: к.е.н., доцент Сидор І. П.

ЕЛЕКТРОННІ СЕРВІСИ ТА ПОСЛУГИ У ДІЯЛЬНОСТІ МВС УКРАЇНИ

МВС України у своїй діяльності досить активно використовує електронні сервіси у сфері надання адміністративних послуг шляхом їх постійного оновлення та представлення он-лайн через офіційні сторінки МВС та суміжних органів. За останні роки в діяльності МВС було розроблено та впроваджено ряд е-сервісів і е-послуг, які дозволяють отримувати необхідні документи та інформацію з електронних реєстрів цілодобово.

Основним офіційним документом, у якому викладено стратегію впровадження електронного урядування, а саме: мету, проблеми, напрями, заходи, очікувані результати у сфері публічного адміністрування, наступного його удосконалення, організації діяльності публічних органів у контексті громадської, міжвідомчої та бізнесової координації дій, є Концепція розвитку електронного урядування в Україні.

У Концепції розвитку електронного урядування в Україні визначено першочергові проблеми, які потребують вирішення, а саме: «...недостатня координація, контроль та взаємодія замовників завдань та проектів у сфері інформатизації і розвитку електронного урядування; значний вплив економічна кризи на обсяг фінансування проектів у сфері електронного урядування; доволі низька якість, а також рівень ефективності і результативності реалізації проектів у відповідній сфері; недосконалість нормативно-правового забезпечення щодо впровадження електронного урядування; низька якість управлінської діяльності за процесами розробки, впровадження, підтримки розвитку інформаційно-телекомунікаційних систем, а саме: баз даних, реєстрів та ресурсів органів державної влади; відсутність автоматизованого обміну даними між інформаційно-телекомунікаційними системами в органах державної влади» [3].

Сьогодні на Урядовому веб-порталі, який здійснює свою роботу як «Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України», в розділі «Послуги» можна вибрати і скористатися рядом електронних послуг, які є систематизованими за відповідними категоріями чи сферами публічного адміністрування, зокрема такими як: охорона здоров'я та освіта; фінанси та податки; транспорт; безпека та суд; підприємництво; будівництво та нерухомість; громадянство та міграція; соціальний захист; земля та екологія.

Важливе місце в організаційному плані щодо надання адміністративних послуг, зокрема е-послуг, в діяльності МВС України займають сервісні центри МВС України, а саме головний, регіональні та територіальні.

Сайт Головного сервісного центру МВС України представлений різними розділами, такими як: «Послуги», «Кабінет водія», які функціонують як електронні сервіси, де можна отримати низку послуг в он-лайн-режимі, себто е-послуги. Так, наприклад, із грудня 2018 р. запрацював презентований ГСЦ МВС України он-

лайн-сервіс «Електронний кабінет водія», за допомогою якого передбачається можливість «...забезпечити розвиток системи електронних послуг в Україні шляхом спрощення процедури отримання адміністративних та інших платних послуг, організація надання яких належить до компетенції МВС України (його територіальних органів), задля підвищення прозорості та зменшення можливих корупційних ризиків шляхом трансформації таких послуг в електронну форму» [2]. Електронний кабінет водія є он-лайн сервісом, де можна отримати необхідну інформацію про особисті транспортні засоби, а також є можливість отримати необхідні послуги сервісних центрів МВС України в он-лайн режимі.

Он-лайн-сервіс доступний на веб-сайті ГСЦ МВС України за посиланням: <https://e-driver.hsc.gov.ua> та на Урядовому порталі: <https://kmu.gov.ua> у розділі «Електронні послуги». Доступ до «Електронного кабінету водія» здійснюється за допомогою електронного цифрового підпису, Bank ID або Mobile ID.

Окрім того, можна отримати новий он-лайн-сервіс «Перевірка свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу» на веб-сайті ГСЦ МВС України на предмет легітимності свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу за його номерним знаком та серією. Для здійснення цієї перевірки дані є доступними з ЄДР МВС стосовно свідоцтв про реєстрацію транспортних засобів, які видавалися з 2013 року. Оновлення такої інформації буде здійснюватися кожного місяця. Такий сервіс дозволяє ефективно використовувати механізм упередження шахрайства щодо транспортних засобів.

Підрозділ веб-сайту МВС України «Організація з оцінки відповідності переобладнаних транспортних засобів» розміщує «...перелік підприємств, які мають сертифікат відповідності державної системи сертифікації УкрСЕПРО з установлення відповідності конструкції транспортного засобу, що переобладнаний, умовам (вимогам), викладеним у документі про погодження переобладнання відповідно до інформації органів сертифікації, якими видано відповідні сертифікати; посилання на перелік лабораторій із зазначенням сфери акредитації, який розміщено на сайті Національного агентства з акредитації України; посилання на перелік органів сертифікації, розміщений на сайті Міністерства інфраструктури України. Зазначена інформація інтегрована в інформаційні бокси, розміщені у ТСЦ МВС України нового зразка» [1].

У межах реалізації проекту МТД «Покращення врядування та реалізація стратегії в секторі цивільної безпеки України» наказом ГСЦ МВС України від 12.09.2018 № 172 впроваджено систему самостійного оцінювання на основі моделі «Загальна система оцінювання» (CAF) для державних органів. Водночас, з метою підвищення комунікаційних стандартів ГСЦ МВС України розроблено «...спеціальну навчальну програму тренінгу «Методологія і інструменти для впровадження комунікаційних стандартів у територіальних сервісних центрах МВС». Підготовлені тренери проводять аналогічні навчальні тренінги для всіх працівників ТСЦ МВС України свого регіону. У 2020 р. таке навчання пройшли 1300 працівників сервісних центрів МВС України» [2].

На сайті сервісних центрів МВС України можна користуватися безкоштовними сервісами, які можуть надавати доступ до наступних «е-послуг:

- замовлення довідки про відсутність/наявність судимості в он-лайн-режимі;
- перевірки документів для виїзду за кордон на транспортний засіб;
- тестування на он-лайн-тренажері з перевірки знань правил дорожнього руху» [1].

Таким чином, використовуючи пропоновані послуги на веб-сайті МВС України, можна отримати доступ до ряду е-послуг, зокрема таких як: «Сервіс перевірки документів для виїзду за кордон на транспортний засіб», «Електронний кабінет водія», «Сервіс перевірки свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу», «Он-лайн-тренажер з перевірки знань правил дорожнього руху».

Відтак, правова основа і стратегія розвитку електронного урядування в Україні передбачає проведення ряду реформ з приводу покращення якості надання адміністративних послуг населенню. Проведений аналіз вітчизняної практики щодо надання електронних послуг МВСУ можна зробити наступний висновок:

- по-перше, електронне урядування в Україні проходить з метою інформатизації суспільства, вдосконалення механізму надання адміністративних послуг громадянам, уникнення бюрократичної та корупційної складових і передбачає застосування інформаційних технологій щодо організації роботи органів публічного адміністрування;

- по-друге, МВС України виступає одним із органів влади, яка активно впроваджує е-технології в процеси надання публічних послуг населенню сервісними центрами через застосування розробок он-лайн-сервісів з надання е-послуг;

- по-третє, надання е-послуг через е-сервіси сприяє отриманню потрібної інформації та документаційних матеріалів, зокрема з реєстрів, цілодобово.

Сучасним інноваційним інструментом, який дозволяє забезпечити прозорість в діяльності органів влади є відкрита база даних, які виступають трендом стратегічного розвитку країни та концепції відкритої держави, перспективними способами комунікації органів державної влади та суспільства. Відкриті дані спонукають до розвитку цифровізації (діджиталізації), а також доброчесності в діяльності публічної влади. Основним джерелом інформації відкритих даних є портали міжнародних організацій, портали громадських організацій, офіційні державні портали.

На сьогоднішній день все більш популярними в Україні та у світі є використання цифрових технологій для підтримки високого рівня конкурентоспроможності послуги та її високої якості. Якщо громадяни втрачають довіру до традиційних інститутів держави, цифрові технології та дані дозволяють уряду сприяти трансформації внутрішніх процесів, відповідати реальним потребам громадян.

Цифрові технології включають: «... ІКТ, Інтернет, мобільні технології та пристрої, а також аналітику даних, що використовується для поліпшення генерації, збору, обміну, агрегації, комбінування, аналізу, доступу, пошуку та презентації цифрового контенту, у тому числі для розвитку послуг та програм. Суспільна цінність полягає в перевагах, які можуть відрізнятися залежно від точки зору чи учасників, включаючи наступні:

- 1) товари чи послуги, що задовольняють бажання громадян та клієнтів;
- 2) вибір виробництва, який відповідає очікуванням громадян щодо прозорості, ефективності та результативності;
- 3) належним чином спрощені та продуктивні державні установи, що відображають бажання та уподобання громадян;
- 4) справедливість розподілу;
- 5) законність використання ресурсів для досягнення суспільних цілей» [4].

Оцінка сприйняття суспільством електронних послуг передбачає більш широке їх впровадження, розвиток нових технологій, створення комфортного середовища поширення сприятиме успішному їх впровадженню, свідчить про готовність до цього процесу як державних органів влади, так споживачами послуг. впровадження цифрового публічного управління.

Список використаних джерел:

1. Звіт щодо виконання Головним сервісним центром МВС завдань з реформування в сфері внутрішніх справ та розвитку системи МВС (2019-2021 роки). URL: <https://mvs.gov.ua/ua/infographic/2021/COVV/> (дата звернення: 08.10.2022)
2. Інформація щодо виконання Головним сервісним центром МВС завдань з реформування в сфері внутрішніх справ та розвитку системи МВС (2019-2021 роки). URL: <https://mvs.gov.ua/ua/infographic/2021/COVV/> (дата звернення: 08.10.2022)
3. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні: Розпорядження КМУ від 20.09.2017 р. № 649-р. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-%D1%80> (дата звернення: 02.10.2022)
4. Про схвалення Концепції розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади: Розпорядження КМУ від 15.02.2006 р. № 90-р. *Офіц. вісн. України*. 2006. № 7. С.376.